

**TÜRK DİLİ VE KÜLTÜRÜNÜN ALMAN DİLİ VE KÜLTÜRÜNE
ETKİLERİ**

Nejdet KELEŞ*

ÖZET

Humboldt'un tabiriyle *canlı bir organizma* olan bir dile başka bir dilden farklı alanlardan ve değişik yollardan kelimeler geçiyor. Bu yabancı kelimeler geçtiği dile ya yerleşiyor veya belli bir süre kullanılıp kayboluyorlar. Kelime hazinesinden bir dilin hangi dillerden ve kültürlerden etkilendiği, bunlardan hangileriyle iletişime girdiği anlaşılmaktadır. Bu yüzden dil tarihi aslında aynı zamanda kültür tarihinin bir unsurudur.

Almanca'daki Türkçe kökenli kelimeler bize bu dil ve kültür ulusları arasındaki bilimsel ve kültürel iletişim ve etkileşimleri yansıtmaktadır. İncelememizden anlaşılacağı üzere bu ilişkiler M.S 4. yüzyıla kadar uzamaktadır. Makalede Türkçe'den Almanca'ya geçen kelimeler ve bu iki dildeki kültür etkileşimi araştırılacaktır.

Alman dilinde, tüm kültür dillerinde olduğu gibi, çok sayıda yabancı kökenli kelime bulunmaktadır. Kaba tasviriyle bunlara ana dildeki (yaşayan) yabancı kelimeler denmektedir. Alman dili içerisindeki durumlarına bakıldığında ise bunların büyük bir oranda artık yabancı olduğu dahi fark edilmemekte tamamen eski ve köklü bir kullanım yoğunluğuna sahip ve elzem kelimeler olduğu görülmektedir. bunlar artık yabancı değil alıntı olarak adlandırılmaktadırlar. O zaman öncelikle alıntı teriminin tarifine dilbilim açıklaması getirmek faydalı olacaktır.

Alman dilbilimci *Winfried Ulrich'in* *Linguistik temel kavramlar sözlüğü* adlı eserinde *alıntılanmış kelime*; köken olarak yabancı olmakla birlikte taşıdığı yeni dil ortamının telaffuz, çekim, vurgulama ve/veya yazım şartlarına o denli adapte olmuş ki, bugün artık yerli (gibi) kabul edilen kelimeler olarak tarif ediliyor. Buna örnek de Latince kökenli *murus'un* Almanca'daki *Mauer* (duvar) veya Fransızca'daki *café'nin* yine Almanca'daki *Kaffe* (kahve) biçimiyle hiç yadırganmadan yerli kelimeler (gibi) olarak kullanılması veriliyor (bkz. Winfried 1981, s. 92).

Yabancı ve alıntı kelimeler bir dil içerisinde sadece kelime hazinesindeki dil alıntılarının bir kısmını oluşturmaktadır. Buna karşın daha büyük kapsamlı bir şekilde

* Hacettepe Üniversitesi. Edebiyat Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü.

alıntı (*Lehnpraegung*) söz konusudur. Bu kelimeler önce ve illa somut kelimeler olarak değil, bilakis içerik olarak bir dile giriyor; işin doğrusu alınan yeni-tanınmamış ve daha önceden görülmemiş-bilinmeyen bir nesnenin, bir tasvirin veya düşüncenin o dildeki urbası içerisindeki yansımaları oluyor ve *alıntı çeviriden* (*Lehnübersetzung*), *alıntı kavramlara* (*Lehnbedeutungen*) kadar bir alanı kapsıyor. Dilbilimci *Otto Lendle* bu konuda görüşlerini şöyle ifade etmekte:

İster yabancı kelime olsun, ister alıntı veya alıntı şekillenme, bütün durumlarda alıntı bir şey' in geçişi demektir. Bu nedenle dil tarihi daima nesne ve kültür tarihidir. Ekonomik, dini, sosyal, ilmi, teknik, politik ve tarımsal alanda başka kültürlerin Alman dilini, Hristiyanlaştırması hadisesinden eğlenti elektronigine, ev düzeninden spora kadar etkilemiş oldukları kelime hazinesinden okunmakta. Bu tarz bir nesnel etkileşim ve doğurduğu dili etkileme neticesi Alman dili ve kültürü için bir kazanç mı, yoksa uğursuzluk anlamına mı gelir, kişinin şahsi ve ideolojik değerlendirmesine göre değişse de, bu konu dilbilim için meşru bir soru ve sorun değildir. (Lendle 1986, s. 7)

Bu makalede birçok dilden alınmış; yabancı kelimeye sahip Almanca'nın Türkçe'den hangi yol ve kaynaklardan kelime aldığını ortaya konulup, kelime alıntısının kültürel iletişimle nasıl paralel gittiği de bu arada açıklanmış olacaktır.

Türkçe ile Almanca'nın teması ve etkileşimi:

Bu iki dildeki temas aslında Almanların Etzel dediği Attila yönetimindeki Hun Türkleri'nin Orta Avrupa içlerine kadar girdiği M.Ö. 374'lü yıllara dayanmakta ise de makale sınırlarını çok aşacağından 10. yy sonrasında günümüze dek olan etkileşim ve kültür-dil alıntılarına yer vermek zorunluluğu hasıl oldu. Türk-Alman dil-kültür ilişkileri yoğun olarak Haçlı seferleriyle başlar, İstanbul'un fethiyle (1453) doruğa ulaşır. Savaş merkezli bir ilişki seyrinde devam eden bu etkileşim negatif anlamda bir imaja sahiptir. 1096-1270 yılları arasında yapılan sekiz Haçlı Seferi'ne Almanlar II. Konrad (2. Haçlı Seferi), Batı Roma İmparatoru Alman Friedrich Barbarossa (3. Haçlı Seferi), Almanya İmparatoru VI. Heinrich (4. Haçlı Seferi) ve II. Friedrich (6. Haçlı Seferi) ile katılmışlardır. Özellikle II. Friedrich Farabi ve İbni Sina gibi bilginlerin eserlerini ve savaş malzemesi yapan Türk ustaları Almanya'ya götürür. Bu kralın oğlu Frederich zamanında Türkler din değiştirmeye zorlanmış, kabul etmeyenler Almanya'da barındırılmamıştır.

Tüm Avrupa'da olduğu gibi Alman dilinin konuşma havzalarında da 1453'ten sonra kesif bir "Türk tehlikesi", "ezeli düşman", "Türk sürüleri", "gaddar ve barbarlar" olarak savaştan tarafa yenilmenin getirdiği psikolojik kin ve nefretten kaynaklanan hakaretimiz, düşmanlık dolu kelimeler kullanılmakta, dilinden ve kültüründen önce Türk adı durdurulması ve yok edilmesi gereken bir baş düşman kavramı olarak dile geçmekteydi. Türklerin 1071 Anadolu fethiyle Türklere karşı başlayan düşmanlık ve rekabet, Haçlı Seferleri'ni başlatan Papa Bonifaz III (1295-

1303) ile daha dinsel bir boyut kazanmış, İslâm ile özdeşleştirilmiş olan lider Türkler sadece Almanlar'ın ("teutsche Nation") değil tüm Hıristiyanlığın ("Republika Christiana") düşmanı olarak lanse edilmiştir.

1450-1460'lı yıllarda Westfalen Alman Prenslüğünde Papa V. Nikolaus "Türk tehlikesi"ne (Türkengefahr) karşı uyandırmak için haçlı vaizleri göndermişti (bkz. Schreiber 1938, s.75). 1453'den beri son hızını alan Türk akınlara paralel gelişen düşmanlık ve kıskançlık 1522 Rodos başarısından sonra hınca kapılan Almanca konuşan toplulukların köpeklerinin adını "Türkenhund" (türkköpeği), "Bluthund" (kanköpeği) koymalarına kadar varacaktır. Despot Türk imajı halk edebiyatına da yansiyacak ve binlerce kin ve düşmanlık dolu halk ezgileri oluşacaktır. Özyurt'un da belgelediği gibi Alman kültür havzasında Türk İmajı evvela tüm Hıristiyanlığı tehdit eden bir dini düşman olarak belirlenmiştir;

Türk geldi yine sınırlara
Dinle ki neler etti,
Bizleri kadın erkek evlerimizden atıp
Herkes biliyor ki ne korkunçtur,
Küçük büyük herkesi kesti¹ (Özyurt 1972, s. 22)

15., 16. ve 17. yüzyıllarda Avrupa iki tehlikeden çok ürküyordu: Birincisi İspanya'da Granada'nın fethiyle (Philipp II, 1499) son bulan Arap hakimiyetinin son unsuru olup zorla Hıristiyanlaştırılan veya ölüm korkusu yüzünden takiiyen resmen din değiştirmiş görünen Arapların (Moriskler) halen gizlice İslâm dininde oluşları ve çoğu kentlerde -örneğin Almeria'da- o zamanki nüfusun % 90ını oluşturmaları, ikincisi ise Türk hakimiyetinin genişlemesidir. Bu iki siyasi ve kültürel unsurun çatışması dili de etkilemiştir. İşin içinde bir de kilisenin dini propaganda çalışmaları ve tahrikleri vardır. Haçlı Seferleri'nin kilisece organizasyonu yanı sıra ilk profesyonel uydurma belgelerle batıyı Türkler aleyhine manipüle eden bir mektup örneği 1448 tarihli Kosova (Hunyady) Savaşı sonrası ortaya çıktı;

Hıristiyan cesetleri Irene sirtlarında sere serpe, al kanlara boyanmışlar, inançsızların (Türkler kastediliyor N.K) cesetleri Irene (tepesinin) bu tarafında siyah kanlar içinde. (Hasso 1956, S.15)

16.yy'da ise kilisece (Bışof Fabri) kullanılan bir ayin hitabı şöyle;

Gök altında Türklerden daha fena, vahşi ve küstah bir şeytân yok. Bunlar yaş ve cinsiyet ayırt etmezler ve gençleri de yaşlıları da merhamet etmeden doğrarlar

¹ Almanca Metin;
der Türck ist komen auff die ban
acht hört wie er thut hausen
laßtniederselben Weib und Mann
schrecklicher weiß viel tausend
spißt, pßalt die Menschen groß und klein

ve annelerin karnından olmamış meyveleri çekip alarak parçalarlar. (Knappe 1949, S. 22)

Avrupa şehirlerinde 15. yy dan itibaren öğlenleri yarım saat içinde üç kez çalınan ve Türk tehlikesini canlı tutmayı amaçlayan *Türk çanları* (Türkenglocke) yenilgiden korunmak için alınan tedbirlere bir örnektir. Bu çanlar esnasında diz çöktülerek üç kez, Hıristiyanlığın Fatihası olan İncil'deki "Vaterunser ve Ave Maria" pasajları okunmuştur (bkz. Schilling 1895, s. 20).

Bu yoğun olarak Papa Kalixt III'ün 29. Haziran 1456'da Mora Yarımadası'nın kaybı ve Avusturya'ya akınlar dolayısıyla başlatılmıştır. Yine aynı Papa Türklere karşı oruç, dua ve günah çıkarma talimatnameleri yayımlamıştır (bkz. Schreiber 1938, s. 33). Alman topraklarında bu Haçlı Seferi propagandasını Dominikan Drontheim bişofu Heinrich Kalteisen üstlenmiştir. Doğulu meslektaşlarından öğrenmiş olduğu kehanet bilgisiyle sözde 1456 yılında tüm Türklerin yok edileceğini ön görmüştür (bkz. Pfeiler 1956, s. 26).

Protestanlığın kurucusu Luther gerçi Almanya için Türkleri tehlike görmüyor, zira İncil'deki mevcut "Üç Kesik Boynuzdan" Afrika, Asya ve Yunanistan'ı kehanet etmiştir. Bununla beraber Türklerin, "normal" bir düşman olarak değil, daha çok Allah tarafından ceza için gönderilmiş bir kavim olduklarına inanıyordu;

Çünkü Türk senin iyi zamanında ne olduğunu ve nasıl nankör olduğunu, Tanrıya karşı nasıl kötü biri olduğunu, kullarını ve neslini nasıl yoldan çıkardığını, ihmal ettiğini ve kullandığını öğreten adamdır (...) O sana Tanrının iyi bir kamçısıdır ki onunla (...) ayılacak ve uyanacaksın. (Lind 1940, s. 57)

Türkler her şeyden önce Batının politik düşmanı olarak görülmüştür. Luther'in makalelerinden üçünün başlığı bile bu konuda bize bir fikir vermektedir:

1-"Türklere Karşı Savaşlar Hakkında" - "Vom Kriege wider die Türken" (1528)

2- "Türklere Karşı Ordu Vaazları" - "Heerpredigt wider die Türken" (1531)

3- "Türklere Karşı Duaya Çağrı" - "Vermahnung zum Gebet wider die Türken" (1541) (bkz. Holsten 1936, s. 5).

Kiliseye göre ise Türkleri yenebilmek için Avrupa ulusları Protestan ve Katoliklerinin aşağıdaki günahlarından tövbe etmeleri gerekmektedir;

Macar katil, İspanyol hırsızlık ediyor, Alman obur ve içkici, Baltıklar uyuyor, Polonyalı tembel, Fransız şarkı söylüyor, Welch zina ediyor, İngiliz kumarbaz, İskoç işret aleminde. (Cosack 1871, s. 182)

1438-39 yıllarında Avusturya kralı Albrecht Türklere karşı savaşıyor ve 1453 İstanbul'un fethi sonucu Avrupa'da Rönesans hareketi doğuyordu. (Ploetz 1972, s. 99)

1454 Frankfurt toplantısında "Türklere Karşı Savunma Tasarısı" kabul ediliyor, tüm feodal Alman devletçikleri -ki, 1871 Prusya İmparatorluğu'na dek Almanlar merkezi bir devlete sahip değillerdir ve bu durumu Helmut Plessner adlı Alman sosyolog-tarihçi "Gecikmiş Millet" tespitiyle tarif ediyor (bkz. Plessner 1992, s. 1-13)- tarafından Türk tehlikesini ("Türkengefahr") önlemek için "Türk Vergisi" ("Türkensteuer- Türkenalmosen") yürürlüğe sokuluyordu. Bu, 1521 tarihinden itibaren Avrupa'ya yoğun Türk saldırılarının (bkz. Ploetz 1972, s. 120-21) başlamasına paralellik arz eden tedbirler safında görülebilir.

Türklerle ilk yoğun dil teması belki de 1492 de Mihaloğlu Ali Bey komutasındaki Laybay'ın fethine giden akıncılardan 7-8 bin esirin Almanya'ya getirilmeleri oldu. Bu esirlerin bugün dahi esmer olan Almanların ataları olduğunu ve çoğunun soy isimlerinin Türkçe, ya da direkt Türk kelimesiyle anıldığı bir vakadır ve asimile edilmişlerdir. Örneğin kendini tamamen Alman kabul eden Türk soyadı birçok sülale vardır. Bu durum açıkça Hitler Diktatöryası zamanında belgelenmiştir. Heller'e göre Adolf Hitler'in Nazi rejiminde tüm Alman halkından "Soy Kütükleri" istenmiştir. Bu kök araştırmalarında "Alman ailelerine karışmış Türk kanı" tespit edilmiş (tarih 1938) ve "Main Franken bölgesindeki halk bünyesinde soy yabancıları dikenler" adlı makaleler aynı yılda yayınlanmıştır. Bu makalelere göre yapılan "Soy araştırmaları"nda soy isimleri Weißenburger, Grünbaum, Auerbacher, Benedickt vs. olan "karışık ailelerin Almanların Türklere karşı kazandığı savaşlarda sadece 1700 yılına kadar Franken bölgesine ülkelerine getirdikleri Kadın-erkek ve çocuk 400 kadar Türk esirlerin kâh direkt kâh Alman karışımı devamları oldukları ortaya çıkmıştır (bkz. Heller 1986, s. 264).

Abdullah bu konuda yaptığı araştırmalarında Bayern, Franken, Sachsen ve Aşağı Almanya bölgelerine binlerce esirin gönderildiğini tespit etmektedir (bkz. Abdullah 1981, s. 28). Bunlara "Ganimet Türkler" ("Beutetürken") denmekteydi ve Heller'e göre çoğunlukla Alman ordusunda asker, ya da Herzog denen asillerin prensliklerinde hizmetçi olarak çalıştırılmışlar ve bununla asiller övünmüşlerdi. Bu esir Türkler zamanla vaftiz edilerek Hıristiyanlaştırılmış ve vaftiz babaları ise bu asiller olmuş, onların eğitimleri yine bunlar tarafından üstlenilmiştir. Gelenek gereği yeni isimlerini de bu asiller koymuştur. Bu vaftiz edilenlere soyad verilmemiş, ancak sonraları son ön adlar soyada dönüştürülmüş veya hemen bir soyad verildiyse esir olduğu bölgenin ismi konulmuştur, örneğin "Würzburger" (Würzburglu), "Weißenburger" (Weißenburglu) gibi (bkz. Abdullah 1981, s. 18-20).

1526'da Mohaç'ta Türklerin Macaristan'ı almaları, bu ülkeden zaptedilemeyen toprakların Avusturya Habsburg hanedanına kalmasıyla Türkleri geri püskürtme görevi ("Türkenabwehr") artık Almanların olacaktır. Bu karşı koyuş

1529'da ilk başarısını almış, Türklerin Kanuni Sultan Süleyman devrinde Viyana'yı kuşatmaları başarısızlıkla sonuçlanmıştır (bkz. Ploetz 1972, s. 121).

Türk-Alman ilişkileri Kanuni döneminde Protestanlığa Osmanlı yardımıyla (1555 Augsburg Din Barışı) yumuşayacak, III. Selim zamanındaki Türk-Alman askeri işbirliği ve eğitim anlaşmaları ve I. Dünya Savaşından beri müttefik savaş partnerliği ile değişen global dünya siyasi yelpazeleri içerisinde olumlu yönde değişecek, dostluğa dönüşecektir, örneğin 1756 yedi yıl savaşlarında Prusya İmparatoru II. Friedrich Osmanlıdan yardım alır.

1683 yılında ise bu uzun süreli savaşta yenilen tarafın kını ve kaybeden tarafın negatif kültürel saldırganlığı, ve barbarlık-katliam suçlamaları psikolojik vehim ve eziklikten şok bir kurtuluş ve sevince dönüşmüştür. Bir halk ezgisi bu sevinci şöyle dile getiriyor:

Sevin artık asil Viyana!
Sevin ki özgürsün artık,
Senin için ne kadar önemli
Türk despotluğundan kurtulman?
Kurtuldun artık, şimdi yeniden yaşa!
Tüm korkular bitti.² (Özyurt 1972, s. 264)

Avusturya tarihinde "Türk savaşları" adıyla anılan savaşlar 17. yüzyıl ortalarından itibaren IV. Mehmet yönetiminde yeniden toparlanan Türklerle Habsburg hanedanı yönetimindeki Avusturya-Macaristan İmparatorluğu arasında yapılmıştır. Önemli olaylar şöyle sıralanabilir;

1683 Viyana'nın Türklerce kuşatılması sonuçsuz kaldı,
1686 Ofen bölgesi Türklerden geri alındı, Türkler Macaristan'dan çıkartıldı,
1687 Macarlar Stephan tacını Habsburg hanedanına vererek Avusturya-Macaristan çifte monarşisinin kurulmasını sağladı,
1697 Zenta'da İmparatorluk baş komutanı Prens Eugen'in Türklerle yapılan savaşı kazandı,
1699 Karloviç antlaşması sonucu, Macaristan, Slovenya, Hırvatistan Avusturya'ya, Ukrayna ve Podolya bölgesinin büyük kısmı Polonya'ya kaldı.
Türklerin elinde sadece Temeşvar civarı kaldı. Mora Venedik'e verildi,
1714-18 arası Türklerin Venedik'e saldırımları Avusturya'yı da savaşa çekti.
Prens Eugen Belgrad'ı Türklerden geri aldı (bkz. Ploetz 1971, s. 137-38).

Fransa, İngiltere, Rusya ve İtalya'nın sanayi devrimiyle elde ettikleri güçle emperyalist hedeflerini artık hayalden eyleme geçirmesi ve yoğun dünya paylaşım hareketleri, sanayisi gecikmiş ve özellikle Fransa ile geleneksel çekişme ve rekabeti olan Almanya'yı ve o günlerin yalnız adamı olan Osmanlı'yı ittifaka sürükleyecektir. Bu vesileyle daha çok askeri eğitim işbirliği yapılacak ve Alman subayları 1882

² Almanca metni: Freu dich du edles Wien/Daß du wieder worden frei/Wie ist dir doch zu Sinn/Daß du der Türken Tirannei/Befreit, gleichsam lebst auf's neu?/All Furcht ist nun dahin.

yılından sonra Türkiye'ye öğretmen olarak gelecektir. Türk askerî ve az da olsa sivil öğrencileri Almanya'ya eğitim için gidecek, fakat Tanzimat'la başlayan Fransız kültür hayranlığının getirdiği yaşam tarzlarının Almanca'sına adapte olacaklardır. Bunlardan biri de ülkeyi hiç yoktan 1. Dünya Savaşına sokan Alman hayranı olduğu tarihçiler tarafından tespit edilen Enver Paşadır. Enver Paşa Almanların asla yenilemeyeceği sanısıyla 1. Dünya Savaşı'na onların yanında ülkeyi savaşa sokar. Bu yıllarda Osmanlı topraklarında Alman kolejleri açılmış ve bu okullarda 500'e yakın Hıristiyan misyoner görev yapmıştır.

1960-80 yıllarındaki Türk işgücü göçüyle Almanlarla olan kültürel diyaloglar yeni fakat çok enteresan bir boyut alacaktır. 1985 yıllarından itibaren ise Türklere artık Avrupa'ya vize ile girebilecek ve Almanya'da yine istenmeyen bir unsur olacaktır. Yenilerde ise Alman ve Almanca ile Türk ve Türkçe arasında işçi Türk göçmenlerle olan 35 yılı aşkın birlikte yaşamın getirdiği imaj ve iletişimler bolcadır. Döner, Kebab, Raki, Kanake (maganda), Teestube (kahve), Bazaar (pazaryeri) gibi yaygın terimsel kelimeler ve çok karmaşık ve problemlili sosyo-kültürel ilişkiler Alman halkı ve Türk azınlık arasındaki kaçınılmaz ve kesif, trajik ama her açıdan farklı, düşündürücü ve renkli ilişkiler sergilemektedir. Almanya'nın her şehrinde camili ve kahveli tipik bir İstanbul mahallesi bulmak artık Almanların da alıştığı görünüm ve yaşam tarzlarını birlikte getirmiştir.

Örneğin Berlin Kreuzberg semti Almanlar tarafından "kleines Istanbul" (küçük İstanbul) olarak adlandırılmaktadır. Dışişleri bakanı Ş. Gürel'in açıklamasına göre 1 milyon 998 bin 534 Türk vatandaşı halen Almanya'da yaşamaktadır ve bunların büyük bir kısmı artık Alman vatandaşlığına geçerek (2002 yılı itibarıyla 400 bin kişi) orada kalıcı olmuşlardır (bkz. Posta Gazetesi, s.12). Bunlardan 30-40 bin Almanın Türklere evlenmiş olduğu bildirilmektedir. Türkiye'ye evlenerek yerleşen Alman sayısı 600-800 civarındadır. Bu sayılar Alman-Türk nüfusunun oranı içinde çok düşüktür. Ama öyle yada böyle artık Almanlar ile Türklere her alan ve zeminde iletişim içerisinde. Her Alman şehrinde cumartesi kurulan Türk pazarlarında Alman müşteriler olduğu gibi, Türk doktor muayenehanelerinde de Almanlar tedavi olmaya başlamıştır.

İşçi topluluğundan, işadami, üniversite öğrencisi veya turizmciye kadar her alanda Alman-Türk teması sağlanmaktadır. Fakat Alman kültürel politikalarında "Uyum" adı altında azınlığı asimilasyon hedeflenmekte ve Türkçe'nin örneğin eğitim dili olmasına izin verilmemektedir. Haliyle Türk kültürünün korunabilmesi gittikçe zorlaşmaktadır. Bu yüzden 3. kuşak Avrupa Türk'ünün kelime hazinesinde artık Türkçe kelimeler aramak anlaşmak için daha uygun bir yol herhalde.

Tarih boyunca sosyolojik boyutlarına da değinilen Türk-Alman iletişiminin Alman diline etkisi konusuna aydınlık getirmesi bakımından yakın zaman dilimine dek oluşan Türklere ilgili Almanca terim ve deyimleri vermek yararlı olacaktır:

1. *einen Türken bauen*; Türk yapmak (Anında esinlenen çare, 1895 yılında Kaiser Wilhelm Kanalı açılışı sırasında barış amaçlı kutlama törenlerinde Türk gemileri geçerken Türk Milli Marşının notaları ellerinde olmadığından Alman bandosunun bildikleri bir Alman besteyi çalmaları ile oluşan bir deyim (Küpper 1968, s. 417)
2. *grausam wie die Türken*; Türkler gibi acımasız (Alman türkülerinde geçen deyim)
3. *Gugelhupf (der)*; (*Zuckergebäck*); Türk (yeniçeri) şapkası, kukuleta şeklinde bir tatlı, 1396 tarihinden beri biliniyor. (Grimm, 1952, s. 52)
4. *hausen wie die Türken*; Türkler gibi ortalığı karıştırmak, yıkmak
5. *Hékmek (ekmek)*; Almanya'da esir düşen Türk askerlerinin ekmek istemelerinden anlaşılan "ekmek" (sözlü aktarım, yazılı olarak ispat edilmemiştir.)
6. *hurra! (Schlag! Lo's)*; Haydi vur! (Vurha)
7. *Kopftuch (das)*; (başörtüsü)
8. *Kümmeltürke (der)*; Ot Türk, 1810'lu yılların kimyon bitkisiyle beslenen üniversite öğrencilerinin aralarındaki argosu.
9. *schlimmer als der Türke*; Türkten daha kötü
10. *Turkbaff (der)*; Türk düğümü (halı dokuma sanatında), bu deyim Farsça'dan Almanca'ya geçmiştir
11. *turkisieren*; türklemek, Türk şekli vermek
12. *Turkmene (der)*; Türkmen
13. *Turkmenisch*; Türkmen dili
14. *Turkologie (die)*; Türkoloji
15. *Turkologisch*; türkolojik
16. *Turksprache (die)*; Altay dil gurubuna ait Türk halklarının dili; *Turkmenisch* (Türkmence), *Kirgisisch* (Kırgızca), *Tatarisch* (Tatarca), *Türkisch* (Türkiye Türkçesi), *Mongolisch* (Moğolca)
17. *Turktatar (der)*; Tatarca konuşan Türk
18. *Turkvolk (das)*; Doğu ve güneydoğu Avrupa veya orta, kuzey ve küçük Asyada yaşayan Türk halkı; örneğin *Baschkiren* (Başkırtlar), *Kasachen* (Kazaklar), *Kirgisen* (Kırgızlar), *Turkmenen* (Türkmenler), *Usbeken* (Özbekler) gibi.
19. *Turzismus (der)*; yabancı dillerdeki Türkçe dil unsurları
20. *Türk – Sultan*; Türk, Sultan; köpek adları, 1810 yılından beri

21. *Türke (der-die)*; Türk
22. *Türkei (die)*; Türkiye
23. *türken- vertürken*;; sahtesini yapmak
24. *türken, einen Türken stellen* - türkleme, veya bir Türk koymak (savaş eğitiminde temsili düşman), 1900'den beri biliniyor.
25. *Türkenalmosen*; Türk sadakası; Türkler yüzünden ortaya çıkan fakirlere yardım parası
26. *Türkenangst (der)*; Türk korkusu; Türkler geliyor *korkusu*
27. *Türkenblut (das)*; Türk kanı; kırmızı şarap karışımı sert içki. 1716 yılından beri
28. *Türkenbruderschaft*; Türklere karşı kardeşlik dayanışması denen bu kavram 17. yy'da Avusturya-Viyana'sında "3 Tanrılığın Türke Karşı Kardeşliği" –Die Türkenbruderschaft der Allerheiligsten Dreifaltigkeit" ortaya çıktı
29. *Türkenbund (der)*; Türk örtüsü – (Türk tipi baş örtme), 1817 yılından beri
30. *Türkenkrieg*; (Almanlarla yapılan tarihi) Türk savaşları
31. *Türkenlilie (die)*; liliun martaga, Türk zambağı
32. *türkenmässig* ; Türk gibi (ağır savaşçı), 1860'tan beri
33. *Türkennot (die)*; Türk yoksulluğu; Türk savaşları yüzünden Alman halkında baş gösteren fakirlik
34. *Türkenpredigten (die)*; Türk vaizleri; Türk yoksulluğu sonucu Georg Scherer gibi kilise vaizlerinin bilinen yardım kampanyalarını teşvik için yaptıkları konuşmalar. Johannes von Capistrano adlı Franziskaner [Franz von Assisi (1181-1226) tarafından kurulan keşiş cemiyeti] tarafından toplattırılan Haçlı ordusu 1456'da Hunyady'de Macarlar'ın yardımına koşmuş ve Belgrad'ı Türklere bırakmamıştır. Ayrıca "Das Rhedener Bruderschaftsbuch" bu "Türklere Karşı Kardeşlik Cemiyet"lerinden biriydi ve amacı savaş esirlerini satın alma yoluyla Türklerin elinden kurtarmaktı. (Schreiber 1938, s. 74)
35. *Türkensattel (der)*; uyluk kemiği çukuru (Anatomi)
36. *Türkenstecher (der)*; Türk bıçaklayan (bıçakla ölüm tehdidinde bulunan kişi) - 1861'den beri-
37. *Türkensteuer (der)*; Türk savaşlarında esir düşenler için fidye parası amaçlı vergi,
38. *Türkentaube (die)*; Türkiye'den 1945'te Almanya'ya getirilen güvercin (*Streptopelia decaocto*)
39. *Türkentaufen (das)*; 17. 18. yüzyıldaki esir Türklerin vaftiz edilmesi

40. *türkisch*; Türk olan
41. *türkische Gräber (die)*; Almanya'daki 18. yy dan beri varolan Türk mezarlıkları (Berlin, Hannover, Münih gibi şehirlerde bulunmaktadır)
42. *Türkischrot (das)*; Türk kırmızısı
43. *Türkischrotöl (das)*; birçok kimyasal madde reaksiyonuyla üretilmiş yıkama, boyama, tekstilde kullanılan bir kahverengi yağ
44. *Türko (der)*; İtalyanca asıllı kelime Türk demek, ancak Almanca'daki kullanımıyla Fransız sömürgesi ordusundaki renkli giyinikli Fransız askeri anlamındadır.

Türkçe ile olan ve mutad olarak bir kelime alıntısı için normal olan vesile ve şartlar ister yazılı ister sözlü olsun aracısız iletişimlerdir, bugüne kadar tesbit edilen

Almanca'daki Türkçe kelimeler alfabetik sırasıyla şunlardır:

1. *Aga (der)*; efendi, ağa
2. *Alkanna (die)*; al kına
3. *Altin (der)*; altın; eski Rus bakır parası
4. *Askaris (der)*; asker, Arapça askar'i (Türkçe üzerinden Almanca'ya geçmiştir). bugün bir polis terminolojisidir.
5. *Atabeg (der)*; atabey
6. *Ataman (der)*; Kazakların askeri yada aşiret lideri.
7. *Bairam (der)*; bayram
8. *balkanisierén*; bir ülkeyi küçük kısımlara ayırmak, parçalamak
9. *Balkanologe (der)*; Balkan uzmanı
10. *Balkonologie (die)*; balkan bilimi (logie; bilim Latince'den, balkan Türkçe'den alınmıştır) / *Band (die)* - *Bande* - *Banda*; Viyana'da bir yeniçeri **bando** takımı esir alındığında, Viyanalılar bu gurubu *Bande*, *Banda* olarak tanımladı. Bu kelime bugün Jazband; caz orkestrası gibi tanımlar buradan gelmez.
11. *Bassa* veya *der Wascha (der)*; paşa (artık kullanılmıyorlar, yerine *Pascha* geçmiş)
12. *Beg*; veya *der Bei (der)*; bey
13. *Beglerbeg (der)*; Beylerbeyi
14. *Bektaschi (der)*; Bektaşî

15. *Bergama* (der); Bergama halı (el dokusu, geometrik figürlü)
16. *Bergamotte* (die); Bergama armudu
17. *Chagrin* (das); taft, sargı (sırma)
18. *Derwisch* (der); derviş
19. *Diwan* (das); veya *Divan* (der); devlet danışma kurulu
20. Dolma (der); *dolma* (yemeği)
21. *Dolman* (der); dolaman; (eski Türk pantolonu)
22. *Dolmetscher* (der); (dolmetschen, Dolmetsch) tilmaç, dilmaç
23. *Döner* (der); döner
24. *Dönerkebab* (der); döner kebab
25. *Efendi* (der); *Effendi* (der); Efendi (Türk yüksek bürokratına hitabet ve unvan)
26. *Entari* (das); entari
27. *Fellache* (der); çiftçi, fellah (kökü Arapça olan bu kelime Almanca'ya Türkçe'den geçmiştir)
28. *Ferman* (der); ferman (aslı Farsça olan kelime Türkçe'den Almanca'ya geçmiştir)
29. *Fes*; Fas'ın şehri Fes
30. *Fez* (der); fes
31. *Giaur* (das); gavur
32. *Gilet* (das); yelek
33. *Hadschi* (der); hacı; Arapça aslı hacı, Türkçe üzerinden geçmiştir.
34. *Hamam* (der); hamam
35. *Hammal* (der); hamal, Arapça hamâl, Türkçe üzerinden geçmiştir.
36. *Hanum* (die); hanım (Türk ve Fars kadınlarına nezaketli hitap şekli)
37. *Harem* (der); Harem, Arapça yasaklı anlamındaki bu kelime Türkçe'den geçmiştir
38. *Harmalin* (das) –*Türkenrot* (dasn) (Türk kırmızısı)-; bitki özütü kırmızısı; Arapça harmal
39. *Harmalin* (dass) yada *Türkenrot* (das); bitki özütü (kök) kırmızısı, Türk kırmızısı
40. *Henna* (die) ; kına, Arapça hinna, Türkçe üzerinden alınmıştır

41. *Hereke* (der); Hereke (halısı)
42. *Hodcha* (der); hoca, Farsça asıllı bu kelime de Türkçe üzerinden alınmıştır.
43. *Horde* (der); sürü, Almanca'da vahşiler sürüsü, düzensiz sürü anlamında, orijinal Türkçesi; ordu.
44. *Ilchan* (der); İlhan, Moğol yöneticisi-sultanı
45. *Irade* (der); irade, padişah fermanı, şaşmaz istek
46. *Janitschar* (der); Osmanlı kara asker Yeniçeri
47. *Janitscharenmusik* (die); askeri müzik
48. *Jaschmak* (der); yaşmak (Almanca'da yaşmak zengin Türk kadınlarının örtüsü).
49. *Jastik* veya *Yastik* (der); yastık (Almanca'da oturma yada alta alınan halılı saman yastık anlamında)
50. *Jatagan* (der); yatağan, kıvrımlı Yeniçeri palası
51. *Jirmilik* (der); yirmilik (gümüş para)
52. *Joghurt* (die); yoğurt
53. *Jurte* (die); yurt (Orta Asya Türk keçe çadırı)
54. *Jürük* veya *Yürük* (der); Yörük halı
55. *Kaffe* (der); Kahve, Arapça asıllı qahva (menşee itibariyle şarab anlamına gelmekte) bu kelime Türkçe üzerinden geçmiştir
56. *Kaftan* (der); 1-kaftan, 2-Almanca'da mecaz olarak hakir görme anlamında uzun bol elbise
57. *Kalmuck* (der); Batı Mongolca çift taraflı yünlü bez, Türkçe'de geri kalmış demek
58. *Kalpak* (der); kalpak, yüksek Tatarca'da kuzu derisinden yapılmış şapka
59. *Kantschu* (der); kayış kamçı
60. Kapu - Kapu (das); Osmanlı'da resmi makam, daire
61. *Karabach*, *Karabagh* (der); Azerbaycan-Karabağ el halısı
62. *Karbatsche* (der); kırbaç
63. *karbatschen*; kırbaçlamak

64. *Karaburan* (der); kara boran; Türkistan'daki yazın çıkan sürekli kum fırtınası, türkotatarca
65. *Karagös* (der); Karagöz
66. *Karakal* (der); Karakal (Türkiye vaşakı)
67. *Kaviar* (der); havyar
68. *Kawass*, *Kawasse*, (der); Arapça aslı kavvas, Osmanlı İmparatorluğu zamanında konsolosluk ve diplomatik temsilcilikleri koruyan polis birimi.
69. *Kayseri* (der); Kayseri halı (orta kalitede, basit, küçük halı)
70. *Kebab* (der); kebab
71. *Kefir* (der); süt mayası, kırmızı
72. *Kelek* (das); kelek; hayvan postundan şişme tulumbayla taşınan Sal
73. *Kelim* (der); kilim
74. *Kefir* (der); kefir; inek süttten yapılan az alkollü tatar içkisi
75. *Kemalismus* (der); Kemalizm
76. *Kemalist* (der); Kemalist
77. *kemalistisch*; kemalistce
78. *Khan* (der); kağan, han
79. *Khanat* (das); hanlık, kağan ili
80. *Khedive* (der); *hidiv* (1867-1914 yılları arası Mısır valisi, sultan naibi)
81. *Kiosk* (der); bahçeli ev anlamında köşk, bugünkü Almanca'da gazete, sigara vs. satılan küçük büfe olarak kullanılıyor
82. *Kismet* (das); kismet (Arapça asıllı "qismet" Türkçe'den alınmıştır)
83. *Koffein* (das); Kafein (kahveden türetilmiştir)
84. *Konak* (der); konak, palas; Osmanlıda daire binası (adliye, hükümet konağı vs.).
85. *Konya* (der); (Konya) seccade; sık örnek işlemeli.
86. *Köfte* (die); köfte
87. *Kurgan* (der); kurgan; Doğu Avrupa'daki tepe mezarlara verilen ad
88. *Kuruş* (der); Groschen (m); kuruş

89. *Liman* (der); liman; Karadeniz kıyılarında deniz kulağı şeklindeki sahil.
90. *Lokum* (das); lokum
91. *Lira* (die); Lira
92. *Makramee* (das); makrama, Arapça asıllı kelime Türkçe'den geçmiştir, Arap halı ilmiği tekniği
93. *Mamelucken* (die); Memlükler, Kölemenler, Arapça memlük (asker yada koruma olarak satın alınan köleler- ayrıca 1250-1517 Mısır'da yönetime hakim olan, paralı asker veya esir Türklerin ihtilal yapıp kurdukları Türk devleti).
94. *Medrese* (die); medrese, Arapça asıllı madrassa kelime Türkçe üzerinden geçmiştir
95. *Minarett* (das); minare, Arapça asıllı minara kelimesi Türkçe üzerinden Almancaya geçmiştir
96. *Muchtar* (der); muhtar
97. *Mudir* (der); müdür
98. *Mulla(h)* (der); molla, Arapça asıllı mollah kelimesi de Türkçe'den geçmiştir
99. *Muschirr* (der), *Müschir* (der); müşir (müsteşar)
100. *Muselman* (der); Müslüman
101. *Nahie- Nahije* (die); nahiye
102. *Odaliske* (die); odalık (cariye)
103. *Ottoman* (der); Osmanlı
104. *Pallasch* (der); pala (ağır kılıç)
105. *Panderma* (der); (Bandırma) seccade; çok renkli tipik deseni olmayan vasati kalitede
106. *Para* (der); para; 17 yy'dan 1924'e kadar kullanılan Türk madeni para birimi
107. *Pascha* (der); paşa rütbesi, mecaz kullanımı ise Türkçe'deki gibi aynı; çok şey isteyen, kendine hizmet ettiren.
108. *Paschalik* (das); paşa makamı
109. *Perkal* (der); parkal, aslı Farsça olan kelime Türkçe'den geçmiştir, keten bezi bağlamaya yarayan ince yün ip demektir.

110. *Perkalin* (die); parkalin; aslı Farsça Türkçe'den Almanca'ya geçmiştir; kitap bağlamak için kullanılan yün ip demektir.
111. *Pilau* veya *Pilaw* (der); pilav, kelimenin aslı Farsça'dır, Almanca'ya Türkçe'den geçmiştir.
112. *Rajah* (der); Raya, Müslüman olmayan Osmanlı tebaası, Arapça asıllı bir kelimedir. Türkçe üzerinden Almanca'ya geçmiştir.
113. *Raki* (der); Rakı
114. *Ramasan* (der); Ramazan ayı, Arapça ramadan olan kelime Almanca'ya *Ramadan* (der) olarak kullanılmaktadır ve Türkçe'den ramazan şekliyle Almanca'ya geçmiştir.
115. *Saffian* (der); safyan, ince keçi derisi
116. *Saki* (der); saki, Arapça asıllı kelime Almanca'ya Türkçe üzerinden geçmiştir - özellikle Divan şiiri yoluyla-
117. *Sandal* (der); sandal
118. *Sandschak* (der); sancak (idari merkez)
119. *Schabracke* (die); şabrak; semer altındaki örtü, mecazen ise Almanca'da çirkin kadın, yaşlı eşek anlamında.
120. *Schakal* (der); çakal, aslı Sanskritçe kelime Türkçe üzerinden geçmiştir.
121. *Schalwar* (der); şalvar
122. *Scherbet*, *Sorbet* (der); şerbet; Arapça şarba, şurba, şarâb (içilen şey; yasak içki. Türkçe'den sadece olumlu içecek anlamıyla geçmiş. Fransızca şekliyle Sorbett).
123. *Selamlık* (der); 1-selamlık, 2- Padişahın Cuma namazına gidişi
124. *Serai* (der), *Serail* (das); saray, aslı Farsça'dır
125. *Sinopie*, *Sinopi* (f); Sinop iline has kırmızı bir resim ve mozaik verniği.
126. *Sivas* (der); Sivas halı; çok renkli kırmızı zeminli halı
127. *Smyrna* (der); İzmir halı; uzun havları olan, çok desenli halı.
128. *Sofa* (der); sofa, sedir
129. *Softa* (der); softa; din öğrencisi
130. *Spahi* (der); sipahi; Türk atlı askeri.
131. *Sultan* (der); sultan, Arapça aslı sultân, Türkçe'den Almanca'ya geçmiştir.

132. *Taft* (der); taft; astar, sırma
133. *Tschausch* (der); çavuş; (tarihi) hassa alayında bir astsubay rütbesi.
134. *Tschibuk* (der); çubuk; sigara ağızlığı
135. *Tugh* (der); tuğ
136. *Tulipan* (der), *Tulipane* (die), *Tulpe* (die); Lale
137. *Turban* (der); türban (Farsça asıllı kelime Türkçe üzerinden Almanca'ya geçmiştir).
138. *Turkmene* (der); Türkmen halı
139. *Türbe* (die); türbe
140. *Türkis* (das); türkiz (mavi-yeşil) renk tonu
141. *Türkis* (der); mavi-yeşil (türkiz) renkli değerli taş
142. *türkisen*; türkiz renge boyamak
143. *türkisfarben*, *-farbig*; türkiz renkli
144. *türkisgrün*; türkiz yeşil
145. *Ulan* (der); ulan; Almanca'da *mızraklı süvari* olarak kullanılıyor.
146. *Ulema* (der); ulema; Arapça asıllı kelime Türkçe'den geçmiştir.
147. *Wali* (der); *Weli* (der); vali, Türk yöneticisi (kelimenin aslı Arapça'dır, ancak bir Ünvan olarak sadece Türkçe'de mevcuttur. Almanca'ya da Türkçe'den geçmiştir).
148. *Wakil* (der); vekil; Türk bakan (kelimenin aslı Arapça'dır).
149. *Wesir* (der); vezir
150. *Wilajet* (das); vilayet (Kelimenin aslı Arapça, ancak yönetim binası veya bölgesi olarak Türkçe'de kullanılış şekliyle Almanca'ya geçmiştir).

Sonsöz:

Makalede Türklerin sosyo-kültürel, tarihi ve dili açısından Alman sosyo-kültürü, tarihi ve diline olan etkileri incelendi. Burada değinilen tarihi ve sosyo-kültürel ilişkilerin boyutları yüzlerce kitap ve makaleye konu olacak kadar çok boyutlu ve geniştir. Sadece çok önemli görülen noktalara değinilmiştir. Dil açısından ise boşluk bırakmamak kaydı taşındığından Almanca'ya geçen Türklerle ilgili tüm terim,

deyim ve kullanımlar ve Türkçe asıllı kelimeler etimolojik, yabancı kelimeleri inceleyen Alman sözlüklerinden sayfa sayfa, kelime kelime taranarak tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu konuda bir boşluğu dolduracak düzeyde Alman dilinde alıntı edilmiş yaklaşık 150 Türkçe kelime ve 44 deyim, tabir yukarıda alfabetik sırasıyla ayrı iki bölümde verilmiş eş anlamlı kelimelerde yan yana yazıldığından toplam 194 kelime ve deyim tespiti yapılmıştır.

Makale sınırlarını çok aşacağından konu olarak Alman müzik, seyahat raporları, edebiyat, güzel sanatlar alanına imaj bilim açısından değinilmemiştir, ancak kelime ve deyim bazında bulunan tüm alıntılar yukarıda verilmiştir.

KAYNAKÇA

Abdullah, M. S., (1981), *Geschichte des Islams in Deutschland*, Hrsg. Fitzgerland Michael u.a.: Reihe Islam und westliche Welt. Band 5. Graz, Wien, Köln

Cosack, Carl Johannes, (1871), *Zur literatur der Türkengebete im 16. Und 17. Jahrhundert. In: Zur Geschichte der evangelischen ascetischen Literatur in Deutschland. Ein Beitrag zur Geschichte des christlichen Lebens wie zur Cultur- und Literaturgeschichte.* Hrsg. C. J. Cosack. Basel, Ludwigsburg, S. 163-243

Heller, Hartmut, (1986), *Türkentaufen um 1700 –ein vergessenes kapitel der fänkischen bevölkerungsgeschichte.* S. 264. In: *Glaubensflüchtlinge und Glaubensfremde in Franken. 26. Seminar des Frankenbundes vom 10.-12. Oktober 1986.* S. 255-271

Knappe, Emil, (1949), *Die Geschichte der Türkenpredigt in Wien. Ein Beitrag zur Kulturgeschichte einer Stadt während der Türkenzeit.* Wien

Lendle, Otto, (1986), *Mediterrane Kulturen und ihre Ausstrahlung auf das Deutsche. Für Beiträge zum altgriechisch-, lateinisch-, italienisch-, franz.-, und arabisch-deutschen Sprachkontakt.* Marburg

Lind, Richard, (1982), *Luthers Stellung zum Kreuz- und Türkenkrieg.* Giessen 1940

Özyurt, Şenol, (1972), *Die Türkenlieder und das Türkenbild in der deutschen Volksüberlieferung vom 16. –bis zum 20. Jahrhundert.* München

Pfeiler, Hasso, (1956); *Das Türkenbild in den deutschen Chroniken des 15. Jahrhunderts*. Frankfurt/Main, Universität, philos. Fak., Diss.

Plessner Helmuth, (1992), *Die verspätete Nation: Über die politische Verführbarkeit bürgerlichen Geistes*. 4. Auflage, Frankfurt a/M.: Suhrkamp

Ploetz, Karl, (1972), *Hauptdaten der Weltgeschichte*. 31. ergänzte Auflage. Ploetz Verlag, Würzburg

Posta Gazetesi, 23.09.2002

Schilling, A., (1895), *Die Einführung der Türkenglocke in Vorderösterreich*, Freiburger Diözesenarchiv 24

Schreiber, Georg (1938), *Das Türkenmotiv und das deutsche Volkstum*. In: *Volk und Volkstum*. Jahrbuch für Volkskunde in Verbindung mit der Görres-Gesellschaft. München

W. Holsten W., Luther Martin, (1936), *Schriften wider Juden und Türken*. Bd III von Martin Luther, ausgewählte Werke, Hrsg. H. H. Brochert u. G. Merz, München

Sözlükler

Der grosse Duden. Wörterbuch und Leitfadenden der deutschen Rechtschreibung, (1978), 19. Auflage. Leipzig

Drodowski, Günther (Hrsg.), (1989), *Das Herkunftswörterbuch. Etymologie der deutschen Sprache. Die geschichte der deutschen Wörter und der Fremdwörter von ihrem Ursprung bis zur Gegenwart*. Mannheim

Duden, (1997), *der Duden in 12 Bänden... Fremdwörterbuch. Band 5*. Hrsg. Und bearb. von Wissenschaftlichen Rat der Duden Redaktion. 6. auf der Grundlage der Neuregelung der deutschen Rechtschreibung überarb. Und erweit. Auflage Auflage. Mannheim

Grimm, Jacob, Grimm, Wilhelm, (1952), *Deutsches Wörterbuch*. Elfter band. I. Abteilung. II. Teil. Bearb. von der Arbeitsstelle des Deutschen Wörterbuches zu Berlin. Leipzig

Küpper, Heinz Dr., (1968) *Handliches Wörterbuch der deutschen Alltagssprache*. Hamburg 1. Auflage

Kluge, Winfried, (1989), *Etymologisches Wörterbuch der deutschen Sprache*. 22. Auflage. Berlin

Nabil, Osman, (1972), *Kleines Lexikon deutscher Wörter arabischer Herkunft*. München

Ulrich, Winfried, (1981), *Wörterbuch; linguistische Grundbegriffe*. 3. erneut bearbeitete und erweiterte Auflage. Kiel

ABSTRACT

Any language, which is a living organism as Humboldt defines, borrows words from other languages in different fields. These borrowed words become either a permanent or temporary part of the lexicon. A close look at the word-stock of a language may give us some idea about which languages and cultures this language has been influenced by or has been communication with. For this reason, history of language is an element of history of culture. Words of Turkish origin in the German language reflect the traits of scientific and cultural communication among these languages. The study explains that these relations date back to the 4th. century. *Key words*; Turkish culture, influence, words income